

ULAZEĆI U VRT TEOZOFIJE Miss Mary Anderson

Često se kaže da su dva stupa T.D. univerzalno bratstvo i sloboda misli. Univerzalno bratstvo pretpostavlja ljubav prema svima. Takva bratska ljubav kakva bi trebala biti među braćom i sestrama, ili u obitelji općenito. A sloboda misli bi u konačnici trebala značiti mudrost.

Korijen univerzalnog bratstva u samom je izvoru čovječanstva, zapravo iz svih Kraljevstva prirode. Sva bića, čak sve stvari koje postoje iz jednog su izvora, baš kao što braća i sestre u obitelji imaju iste roditelje. Ljubav je nešto što nas spaja, što nas vuče ka Jednosti iz koje smo došli i za kojim čeznemo, znali mi to ili ne. Kad razmatramo drugi stup T.D., slobodu misli, izgleda li vam da postoji suprotnost između dva stupa? Sigurno slaganje s drugima, harmonija (sklad) umova, može produbiti prijateljstvo. Kaže se da veliki umovi misle slično. S druge strane briljantan intelekt može zavesti druge, uključujući i one koji su prelijeni da bi sami mislili. Moramo imati otvoren um ali s druge strane ne smijemo jednostavno progutati svaku dojmljivu ideju nego razmotriti stvar za sebe i doći do vlastitih zaključaka.

Što sprečava našu misao da bude slobodna? Bilo je i još uvijek ima mjesta gdje je sloboda misli potisnuta. Jednom su me sasvim ozbiljno pitali kakva je razlika između T.D. i KP jer obje vjeruju u bratstvo. Jedino što sam mogla smisliti kao odgovor je prilično oštra njemačka izreka: „Ako mi nećeš biti brat, razbit ću ti glavu.“ Tako se sloboda misli može gušiti izvana. Ali se može gušiti i zbog naše vlastite greške, ako smo prelijeni razmišljati ili se bojimo izvući određene zaključke, pogotovo ako nas takvi zaključci pokazuju u negativnom svjetlu ili ako izgleda da su u suprotnosti s drugim stupom T.D. – bratstvom. Zaista ponekad izgleda kao da bratstvo i sloboda misli idu u suprotnim smjerovima, ali zar je nemoguće poštovati razliku u mišljenjima i osjećati se bratski prema njima. Možemo li uopće na drugi način biti zajedno? Katkad je to fino umijeće držati ta dva stupa T.D. u ravnoteži – živoj fleksibilnoj ravnoteži koja podržava kamen temeljac koji je T.D.

Dva stupa i taj kamen temeljac čine ulaz (vratnice) koji vodi u vrt teozofije što ne znači da nema i drugih ulaza koji tamo vode. Nije li na nama da potpomažemo društvo održavajući finu ravnotežu između bratstva i slobode misli tako da društvo bude jako i živo i da ispuni svoju ulogu portala?

Uđemo li u vrt teozofije što ćemo naći? Vrt stvara divan okoliš. Vrtovi su inspirirali pjesnike religioznim čuvstvima

Tomas Edvard Braun

Bog zna da li ima Boga u vrtu...

Mnogi kršćanski budistički samostani znameniti su po svojim vrtovima. Čak i mala biljka nas može nadahnuti. Postoji priča o škotskom pastiru koji je volio prirodu ali je bio prisiljen provesti zimu u gradu kao fizički radnik. U svojoj maloj sobi u potkrovlju on je s ljubavlju uzgajao tratinčicu u lončiću za cvijeće. Za njega je tratinčica predstavljala prirodu i sve biljke koje su mu nedostajale.

Vrt je prikladan simbol za teozofiju, božansku mudrost. Uđemo li kroz vratnice T.D. poduprte dvama stupovima bratstva i slobode misli, to znači da smo ušli sa srcem punim ljubavi i umom slobodnim od dogmatizma i praznovjerna – ili se bar tome smijemo nadati!

Što ćemo naći u tom vrtu? Što tražimo i nalazimo u bilo kojem vrtu. Ta živa bića koja nazivamo biljkama: drveće, cvijeće, trava i ono što je potrebno biljnom životu: zemlja, voda, zrak i iznad svega sunčevo svjetlo.

Simbolično, zar nebi moglo biti da smo mi biljke što rastu u vrtu teozofije? Treba nam zemlja, voda, zrak i sunčevo svjetlo ne samo fizički već i u smislu da su to simboli za aspekte našeg bića. Drugim riječima treba nama fizička tvar i fizičko tijelo kojim djelujemo a simbol im je zemlja. Treba nam finija tvar ponekad zvana astral, simbolizirana vodom da izrazi naša čuvstva i koju oblikujemo našim emocijama i željama. A treba nam i još finija mentalna tvar, simbolizirana zrakom koja izražava naše misli i koju oblikujemo tim mislima. Ali ono što nam je iznad svega potrebno i što uvijek imamo premda ne svjesno jest Božansko Svjetlo Duha, simbolizirano sunčevom svjetlošću.

Mi smo tada te biljke njegovane našim dobrim djelima, našom ljubavlju, našim mislima koja se uzdižu u slobodi i našom duhovnom naravi.

Vrt valja njegovati zato moramo njegovati biljke koje mi jesmo. Moramo osigurati našim tijelima čistu hranu proizvedenu bez ozljeđivanja drugih bića da bi nam tijela bila snažna i zdrava za korisne djelatnosti. Naša čuvstva treba njegovati čistom vodom ljubavi i skladnih osjećaja. Izrazima sućuti i ljubavi.

Moramo naše umove ostaviti otvorene čistom i zdravom zraku i ne prepustiti ih zlovolji ili da budu pometeni olujama senzacija tako da možemo misliti na uredan slobodan i nepristran način.

I ono što nikad ne smijemo zaboraviti da smo mi po svojoj suštini DUH, da smo dio Jednog života svega, mi i jesmo taj Život.

Ipak simboli mogu značiti različite stvari pa biljka u našem vrt simbolizira i teozofiju. Ali što se smatra teozofijom? Postoji ono što nazivamo Primarnom teozofijom i Sekundarnom teozofijom. Većina vas misli o teozofiji prvenstveno kao o naučavanju, kao filozofiji, kao o čudesnom metafizičnom sustavu koji objašnjava toliko mnogo zagonetnih stvari, tako mnogo životnih problema. Ali teozofija kao naučavanje koliko god čudesna, korisna i prosvjetljujuća naziva se tek Sekundarnom teozofijom.

A što je onda primarna teozofija? To je filozofija u djelovanju, teozofija u nama, u našim životima. I tek onda kad primijenimo teozofska naučavanja u svakodnevnom životu možemo zaista reći da smo shvatili ta naučavanja, ne samo umom, već cijelim svojim bićem, tako da nam je život preobražen.

Tako postajemo puni ljubavi i zapravo potpuno krajnje altruistični nesebični, postajemo mudri i djelotvorni. Ako smo zaista nesebični, slobodni smo od onih sebičnih želja koje redovito kvare naše osjećaje, naše misli i čak naše djelovanje. Tada ćemo shvatiti teozofsko naučavanje na dubljoj razini, ne kao puku teoriju, već takođe i iznad svega kao praksu. Tako je bilo rečeno: "Živi život i doći ćeš do mudrosti."

Teozofska učenja su poput sjemena koje je prosijano. Takvo sjeme može simbolizirati Sekundarnu teozofiju. A Primarna teozofija, zbiljski je teozofski cvijet u kojem biljka doseže vrhunac svoje ljepote. Čak što više, to je konačni plod koji će hraniti druge i sjeme koje će biti

zasijano i širiti teozofiju ne samo kao učenje nego i kao način života. Mi smo taj cvijet, taj plod, to sjeme. To je Primarna teozofija.

Primjer teozofskog života je zarazan. Koliko mnogo članova T.D. srećemo koji nam kažu da prvi odlučni dodir s teozofijom za njih nije bila knjiga, nego osoba – ne savršena osoba, već ona čiji je život također bio preobražen teozofijom?

Ali razmotrimo sekundarnu teozofiju, teozofiju kao učenje, kao filozofiju. Što su osnove teozofskog učenja? To se može prikazati na razne načine, ali i madam Blavatsky i dr. Besant ukazuju na tri temeljna učenja koja mogu preobraziti ljudske živote: Jedinstvo sveg Života, Reinkarnacija i Karma. Tako bi ovo mogle biti sjemenke zasađene kao sekundarna teozofija. Pogledajmo prvo Jedinstvo Sveg Života. Svaka biljka počinje kao sićušna sjemenka. Ta sjemenka došla je od druge biljke, koja je opet izrasla iz sjemenke. Sliku sjemenke je zapravo koristio u Chandogya Upanišada otac svom sinu objašnjavajući što je njegova prava narav. Nevidljiva suština unutar jedne sićušne sjemenke izvor je velikog drveta koje predstavlja cijeli svemir i ta sićušna sjemenka, taj izvor – „ TO TI JESI „-.

Ako odemo dovoljno daleko unatrag u mislima možemo shvatiti da smo svi fizički povezani i ta pomisao nas zbunjuje. Još više nas zbunjuje pomisao da je ta Jednost koju dijelimo s drugima naša prava narav baš kao i narav svih ljudskih bića, zapravo svih živih stvorenja – I SVE JE ŽIVO -.

Reinkarnaciju možemo ilustrirati prividnom „smrcu“ biljaka zimi i njihovim ponovnim „rađanjem“ u proljeće, što nam može izgledati kao čudo. Ideja reinkarnacije može nas osloboditi straha od smrti. Čak što više, može nam pokazati da je smrt potrebna opet po analogiji sa životom biljaka: "Ako zrno žita ne padne na tlo i ne umre ostaje samo. Ako li umre RODI veliki ROD." (Ivan 12:24)

Zakon karme ilustriran je riječima Sv. Pavla: „ Ne zavaravajte se, Bog se ne da ismježivati (Bogu se ne možete izrugivati) što tko sije to će i žeti.“ (Galačanima 6:7)

Nalazimo njihov eho u riječima knjige Svjetlo Azije str. 215: ...

Iznad svega – iznad sekundarne teozofije, sjemena posađenog u zemlju, iznad primarne teozofije, cvijeta, ploda i opet sjemena tj. ono što činimo s tim sjemenom – tu sja sunce Teozofije, Božanska mudrost.

U hramskom vrtu Istoka imamo cvjetove lotosa što je opet jako simbolično: simbola ustrojstva ljudskog bića i njegovog ili njenog rasta u duhovnosti, u postajanje što zaista jesu. Lotosov cvijet ima korijenje u zemlji, u blatu na dnu lotosove lokve, što predstavlja fizičko tijelo. Njegova stabljika uzdiže se kroz vodu, što simbolizira čuvstva, uzdiže se kroz zrak – simbol naših umova, naših misli – i konačno cvijet lotosa otvara se u sunčev sjaj duha. Tako naša svijest koja je prvo koncentrirana u fizičkom tijelu, zatim na razini čuvstva, pa na razini misli, konačno nalazi svoje ispunjenje u sunčevom sjaju duha.

I drveće koje ukrašava vrt ima svoje simbolično značenje. U nordijskoj tradiciji nalazimo Drvo Života: i jasen Yggdrasil, simbol svijeta, drvo svemira, vremena i života. Na početku petnaestog pjevanja Bhagavagite čitamo: S korjenjem što u zrak strši, s granama prema dolje ašvattha je takvo drvo što se teško uništava...

To je opis svijeta u kojem živimo. Korijenje tog svijeta je u duhovnom svijetu opisanom kao gore drugi stih se nastavlja: „ grane mu se na sve strane granaju i hrane se Gunama, mladice su predmetima čula, a korjenje koje pruža u Svijet taj, to su koja vežu čovjeka“...

Ovo je izgleda opis nas ljudskih bića koji živimo u svijetu koji zamjećujemo osjetilima i podložni smo Gunama: TROMOST, STRAST, SKLAD (TAMAS, RAĐAS, SATVAS) i svojim djelovanjem stvaramo karmu.

Slijedi opis kako izbjegavamo svijet iluzornih osjetilnih zamjedbi Gune i karmičke veze:

Tu ashvatthu sa korjenjem što se silno porazraslo, sjekirom rasijeci čvrstom neprionulosti o svijet otle staza vodi tamo u blaženstvo i slobodu, otkud nitko se ne vraća, jer konačno tu nalazi svoje drevno utočište. Početnome ja se duhu utječem ko vječnom vrelu otkud teče rijeka snage. (prepjevao Đuro Robotič)

Tako možemo vidjeti u životu biljaka zanimljive simbole teozofskog naučavanja, korisne ilustracije mogućnosti da teozofija zaživi u nama.

Ali takvi simboli nisu samo korisna sredstva ilustriranja i razumijevanja. Korijen simbola leži u načelu analogije koji otkriva isti proces u različitim okolnostima, na različitim razinama. (Tajna doktrina, citat) Kako iznutra, tako izvana... (I. Hoskins str.65)

Zar nas analogija s vrtom ne podsjeća na to da isti zakoni djeluju svugdje?

Svrha reinkarnacije je dati duši bolji početak u svakom novom životu, više mogućnosti za uspjeh, više snage za prevladavanje zapreka i vlastitih nedostataka na hodočašću prema vlastitom savršenstvu. (Jinarajadasa)

..... www.teozofija.net